FINANCE THINK
OUT OF THE BOX

Work Session on Statistical Data Confidentiality
22.09.2017- Skopje

OPEN DATA - HIGH IMPACT OR STRUGGLE TO ACCESS ?

Blagica Petreski

Chief Economist and CEO

Finance Think – Institute for Economic, Research and Policy, SKopje

FT

Impact channels

- Pressure to the policymakers for better policy, based on research
- Public awareness
- Education

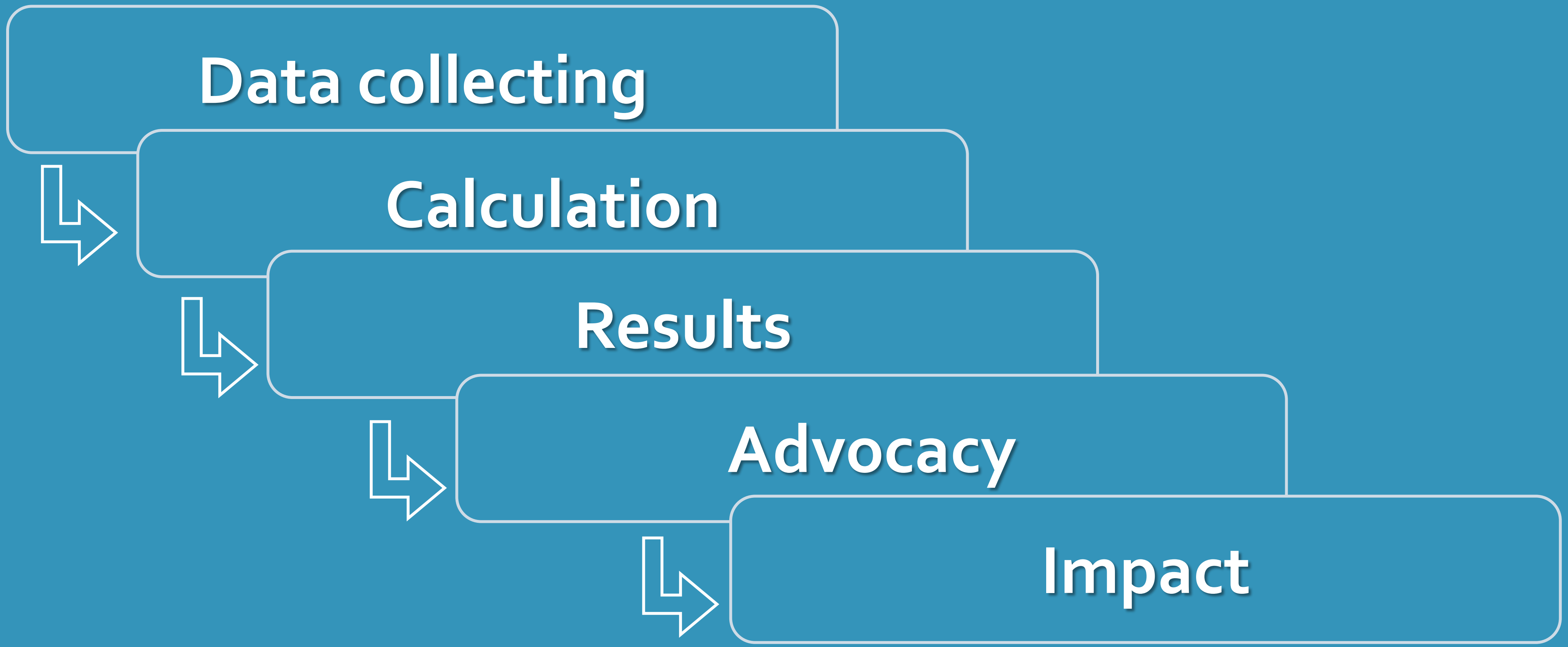
Data collecting
Calculation
Results
Advocacy
Impact

Minimum wage

- Recommendation: increase of the minimum wage- up to 12.000 MKD (50.9% of average monthly wages) (Policy Brief No. 13, September 2016);
- In September 2017, minimum wage has been increased on 12.000 MKD

However: WE ARE STRUGGLING FOR MICRO DATA ACESS

Може ли да ја зголемиме минималната плата во Македонија?

Зголемувањето на минималната плата е важно за да го подобри животниот стандард на најниско-платените работници и да им помогне да излезат од сиромаштија. Но, статутарното зголемување на минималната плата може да го стави работодавецот пред предизвикот да го отпушти вработениот, ако компанијата не може да го издржи тоа зголемување. Неодамнешна анализа на Finance Think покажа дека во Македонија има простор за зголемување на минималната нето плата до износ од околу 11.300 денари месечно. Над овој износ, минималната плата ќе дејствува врз зголемување на невработеноста. Од друга страна, минималната плата не врши значајно дејство врз инфлацијата.

БРИФ ЗА ПОЛИТИКИТЕ
бр. 13

Главната препорака од оваа анализа е дека Владата – Министерството за труд и социјална политика – треба да размисли за зголемување на минималата нето плата до нивото од околу 11.300 денари, очекувајќи позитивни ефекти врз намалувањето на невработеноста. Притоа, законски треба да се уреди зголемувањето на ова ниво секоја година, сразмерно со зголемувањето на просечната плата.

Проблем

Поставувањето плата под која работодавецот не смее да го плаќа работникот има за цел да го подобри работничкиот животен стандард и да му помогне да излезе од сиромаштија (Boeri, 2009). Тоа ќе ја зголеми ефикасноста на работниците на ваквите работни позиции, што ќе доведе до подобрување на општата продуктивност (Freeman, 1994). Како резултат, позитивниот ефект од воведувањето на минималната плата ќе доведе до пораст на потрошувачката и намалување на невработеноста.

Но, законската обврска за поставување или зголемување на минималната плата може да го зголеми трошокот на работодавецот и тоа да предизвика тој да укине (дел од) нископлатените работни места. Литературата главно емпириски го верификува овој негативен ефект од минималната плата (Brown et al. 1982): ако минималецот се зголеми за 10%, вработеноста се намалува за 1-3%. Но, некои подоцнежни студии наоѓаат дека ова влијание значително се намалило, но останало негативно (на пр., Card and Krueger, 1995; Wellington, 1991), како и тоа дека овој ефект е особено голем во земји со нерегулирани или слабо регулирани пазари на труд (Neumark and Wascher, 2004). Алтернативно, работодавеците може да ги зголемат цените на своите производи за да го компензираат негативното влијание на минималната плата врз вработеноста, што може да доведе до инфлација во економијата (Messmore, 1998).

Сликата (146 земји, 1999-2015) покажува минималната плата и невработеноста се инверзно поврзани, но веројатно само до одредено ниво.

Public awareness

- From row data to visually understandable information
  - Info graphics
  - Videos
  - Gifs

Short video- how is public money spent?, March, 2016
https://www.youtube.com/watch?v=IISmnHDcgfg&t=5s

Today, public money spending is a HOT TOPIC

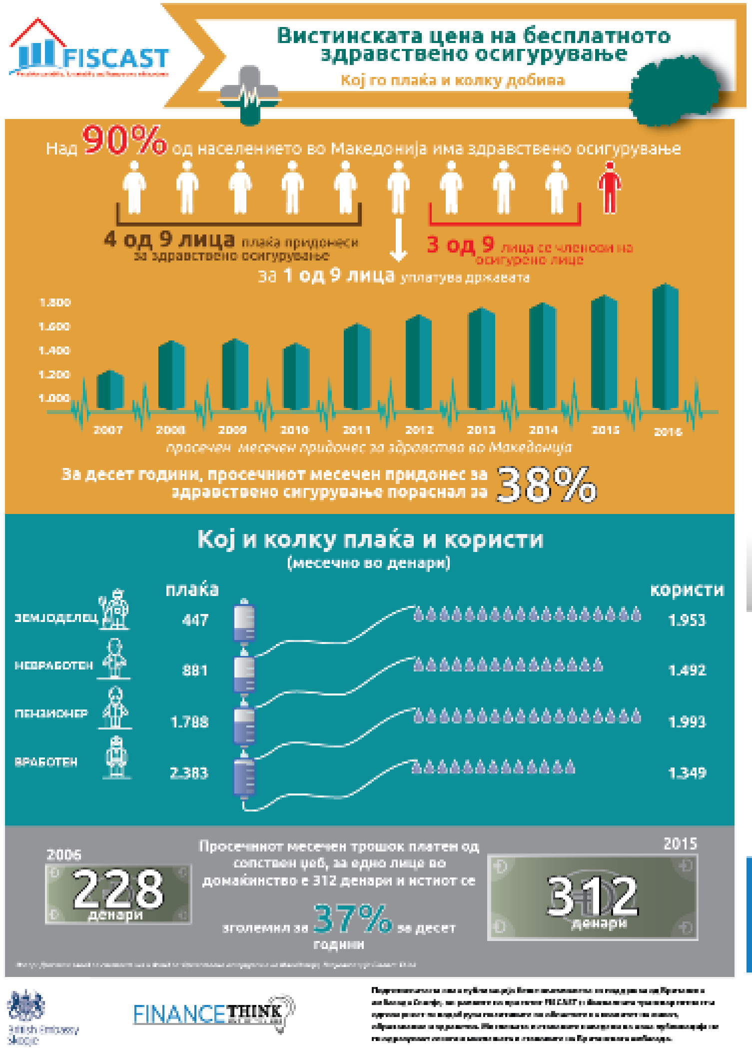
FISCAST
Вистинската цена на бесплатното здравствено осигурување
Кој го плаќа и колку добива
Над 90% од населението во Македонија има здравствено осигурување
4 од 9 лица плаќа придонеси за здравствено осигурување
3 од 9 лица се членови на осигурено лице
за 1 од 9 лица уплатува државата
просечен месечен придонес за здравство во Македонија
За десет години, просечниот месечен придонес за здравствено сигурување пораснал за 38%
Кој и колку плаќа и користи
(месечно во денари)
плаќа
користи
земјоделец 447 1.953
невработен 881 1.492
пензионер 1.788 1.993
вработен 2.383 1.349
2006
228 денари
Просечниот месечен трошок платен од сопствен џеб, за едно лице во домаќинство е 312 денари и истиот се зголемил за 37% за десет години
2015
312 денари
FINANCE THINK

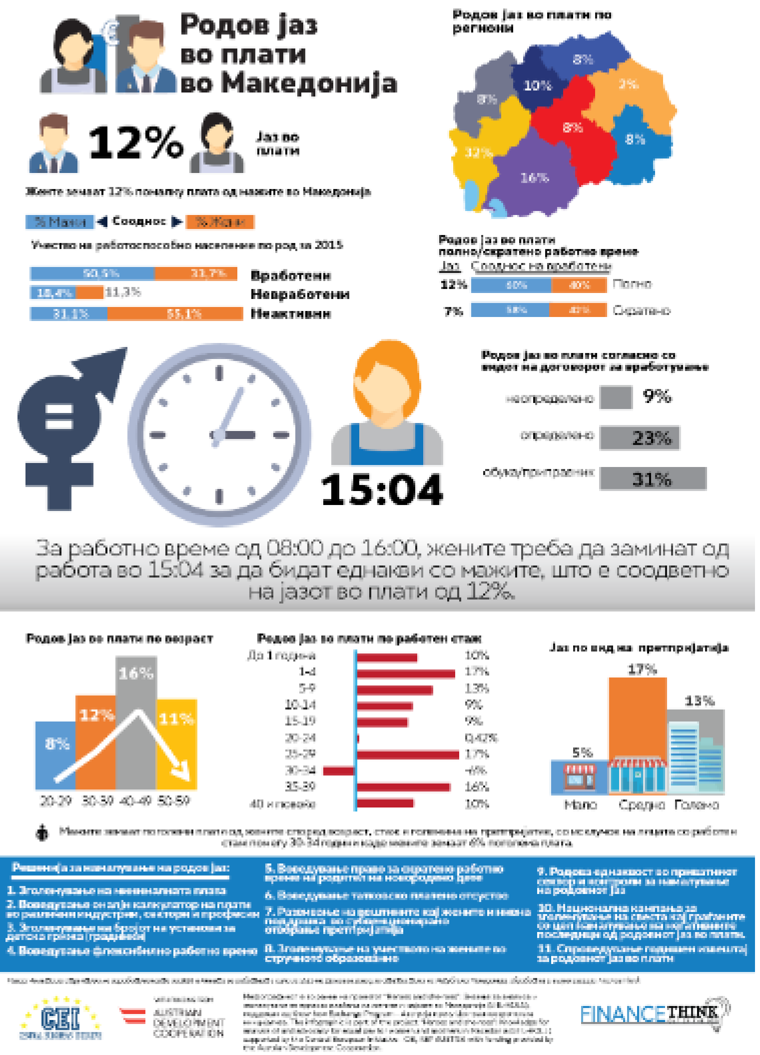
Родов јаз во плати во Македонија
12%
Јаз во плати
Родов јаз во плати по региони
Учество на работоспособно население по род за 2015
Вработени
Невработени
Неактивни
15:04
За работно време од 08:00 до 16:00, жените треба да заминат од работа во 15:04 за да бидат еднакви со мажите, што е соодветно на јазот во плати од 12%.
Родов јаз во плати по возраст
Родов јаз во плати по работен стаж
Јаз по вид на претпријатија
Мало
Средно
Големо
FINANCE THINK

ЈАВЕН И ДРЖАВЕН ДОЛГ
Има ли простор за дополнително задолжување?
СЕКОЕ БЕБЕ СЕ РАЃА СО 2274 € ЈАВЕН ДОЛГ
Долгот на државата речиси двојно се зголемил во последните 8 години
51 мил. €
110 мил. €
2006
2016
Трошоците на државата по основ на камата се зголемиле повеќе од двојно
2006 2007 2008 2009 2010 2011 2012 2013 2014 2015 2016
ГРАНИЦИ НА ОДРЖЛИВОСТ
ДРЖАВНИОТ ДОЛГ
41,0% - 48,7% од БДП
ЈАВНИОТ ДОЛГ
51,0% - 59,2% од БДП
Државниот и јавниот долг се сèуште во одржливи рамки, но блиску до границата на одржливост. Поголемиот дел на фискалниот простор е веќе искористен.
FINANCE THINK

Education

- From row data to understandable process – How the budget works? More spending-more money needed- debt incense

www.fiscast.mk

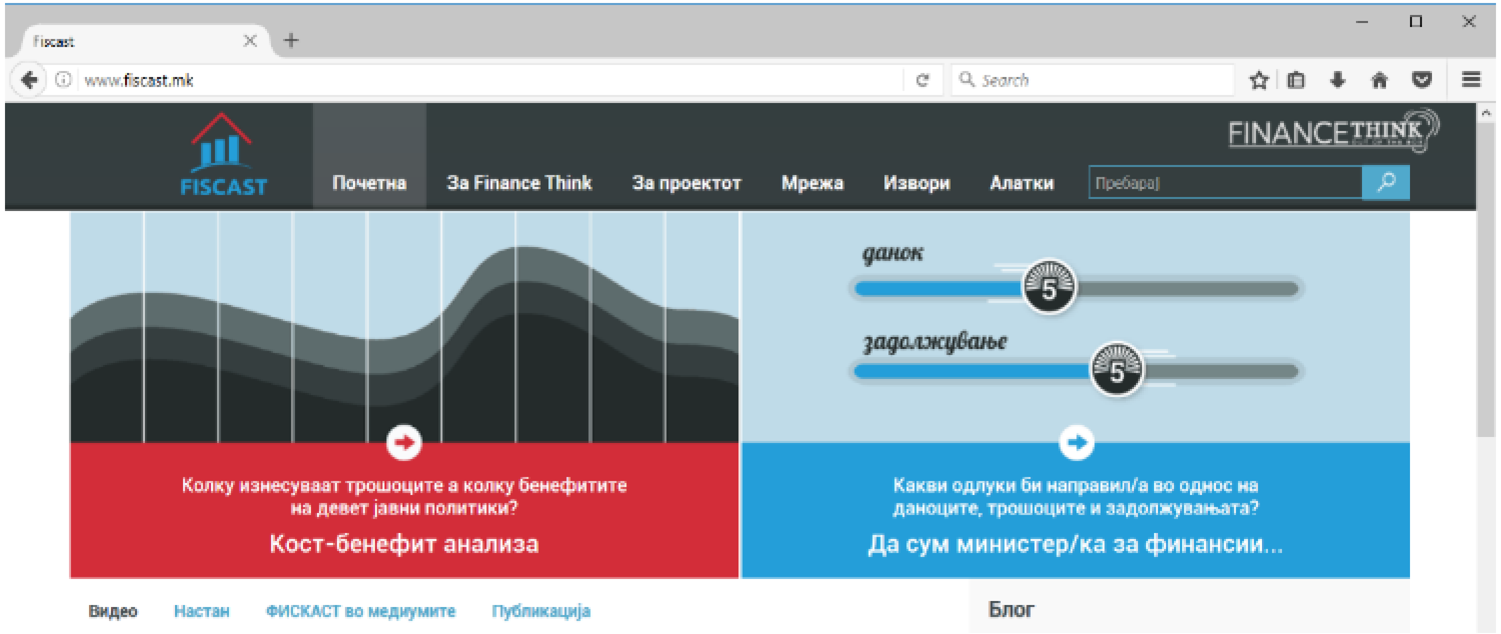

Thank you